

Bibliotecas
con valor/-es

Introducción

"No puede haber vida, una vida verdadera, cuando las cosas en las que creemos son diferentes de las que hacemos" (Freya Stark)

Esquema

Contexto

Quen somos?

Educación documental

Formación de usuarios/-as

Proxectos

Como os facemos?

Conclusións

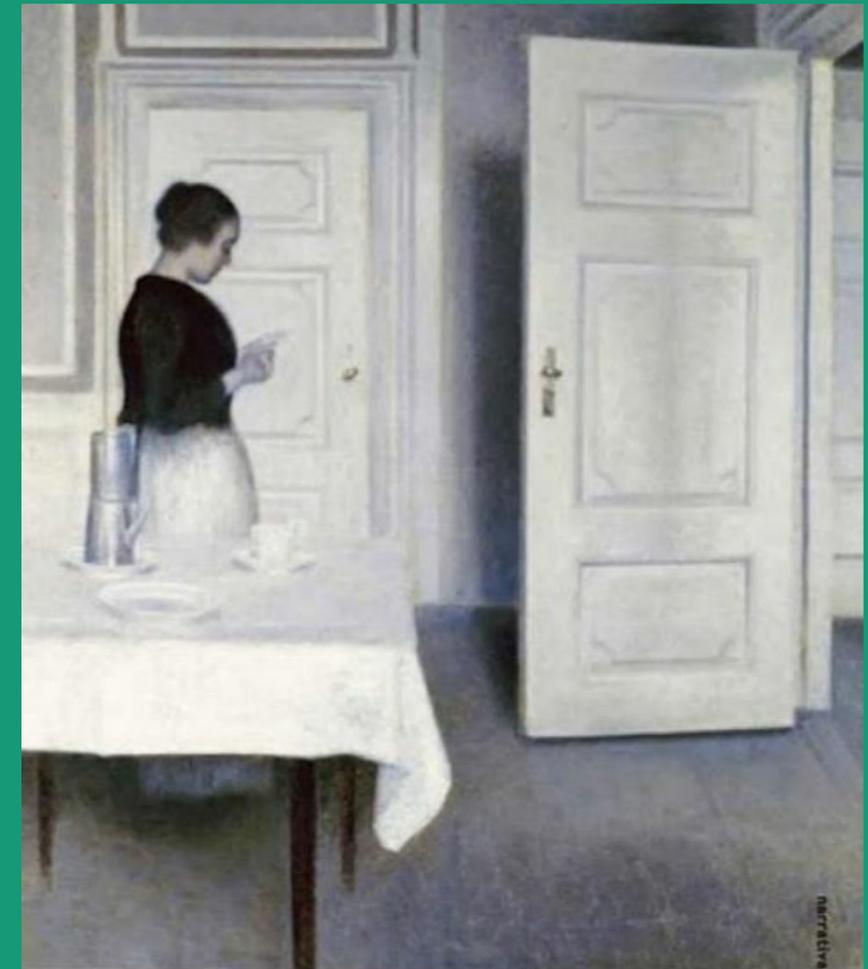
Acertos e erros

"fui hacia los libros y cogí uno. lo sujeté con la mano y miré la tapa y, después, con mucho cuidado lo abrí. y había páginas con un papel especial para proteger los dibujos, pero yo miré las palabras y entonces descubrí que las podía entender y fui pasando una página tras otra para asegurarme, pero podía leerlo, aunque despacio. donde había un lío de rayas negras, ahora había letras. y palabras. y frases. y entonces cerré el libro. y entonces fue cuando me di cuenta de que ya había terminado.

ya sabía leer y escribir.

ya había terminado" (p.157)

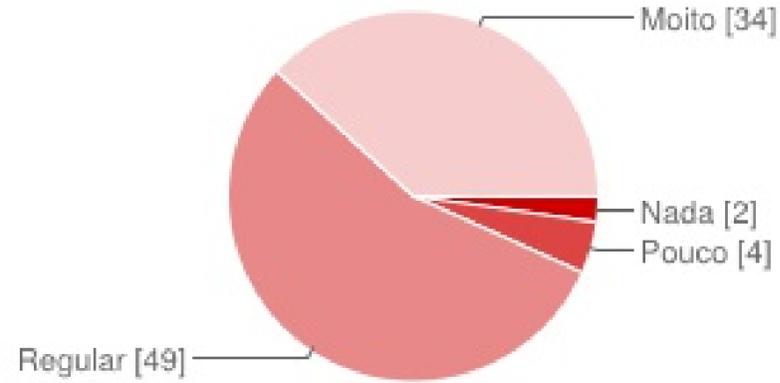

A percepción dos
nosos/as
PULGARCITOS

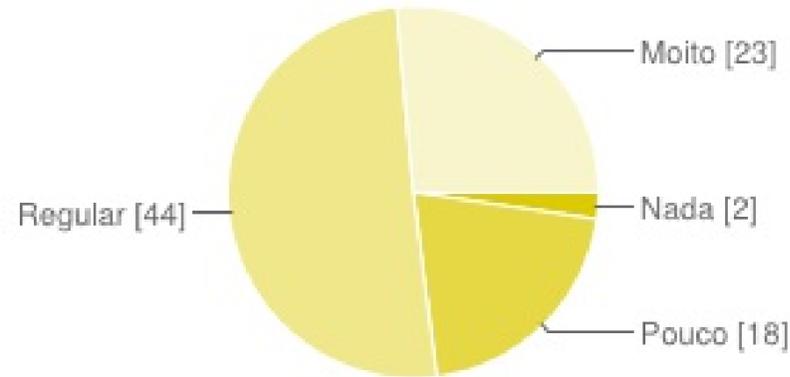
Enquisas: 99/10º ciclo

Gústache ler?

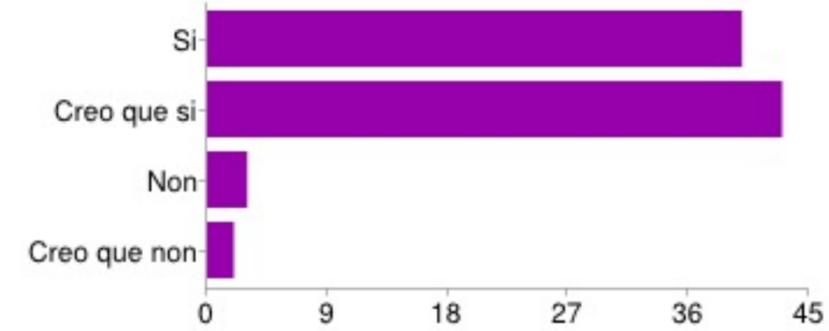
Nada	2	2%
Pouco	4	4%
Regular	49	55%
Moito	34	38%

3.-Gústache escribir?

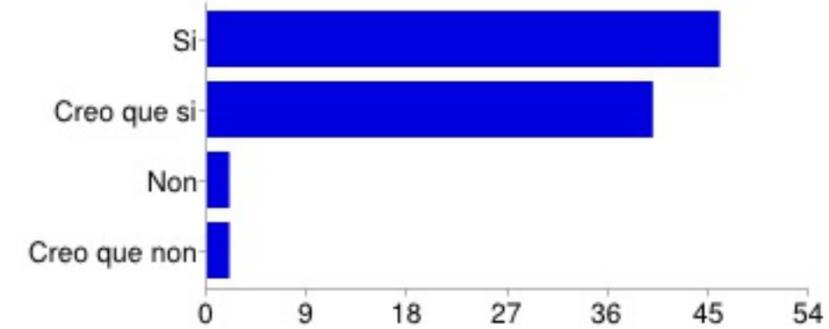
Nada	2	2%
Pouco	18	20%
Regular	44	49%
Moito	23	26%

17.-Sabes facer un resumo?

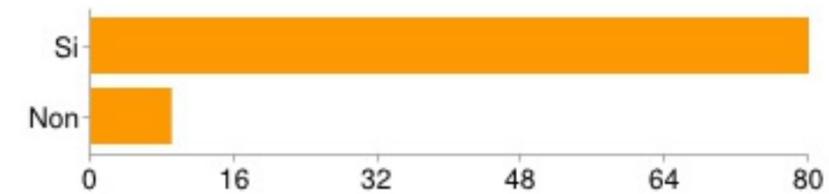
Si	40	45%
Creo que si	43	48%
Non	3	3%
Creo que non	2	2%

18.-Sabes facer un esquema?

Si	46	52%
Creo que si	40	45%
Non	2	2%
Creo que non	2	2%

19.-Sabes facer un traballo sen copiar e pegar?

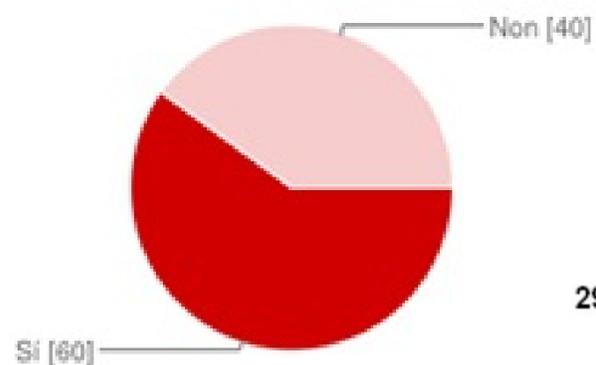

Si	80	90%
Non	9	10%

Equipamento?

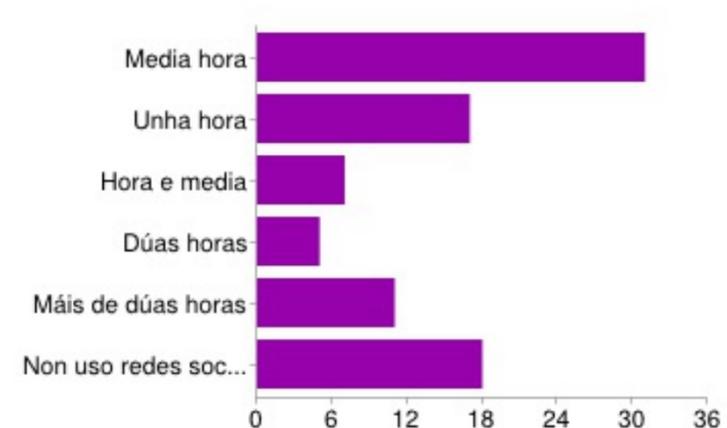
Ordenador	81	81%
Impresora	57	57%
Escáner	19	19%
Videocámara	47	47%
Cámara dixital	55	55%
Tablet	71	71%
Móbil intelixente	79	79%
Conexión a internet	85	85%
Portátil	73	73%
Outros	16	16%

Usas as TIC para o teu traballo na aula?

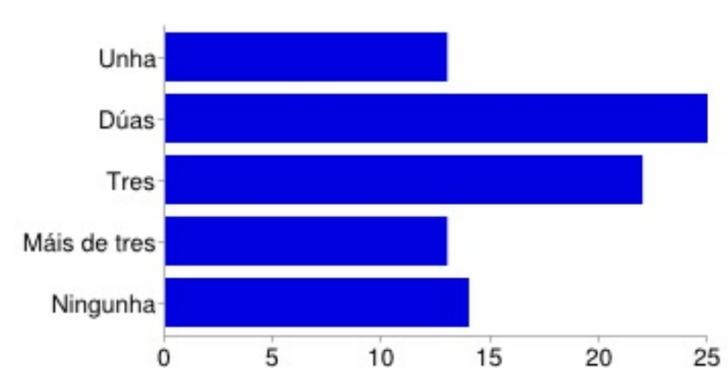
Si	60	60%
Non	40	40%

29.-Canto tempo lle adicas, diariamente, ao uso das redes sociais? Aproximadamente...

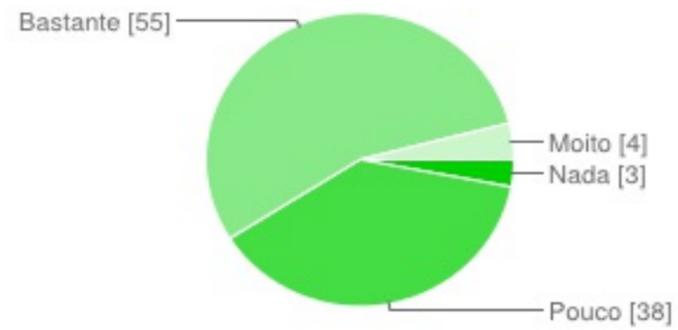
Media hora	31	35%
Unha hora	17	19%
Hora e media	7	8%
Dúas horas	5	6%
Máis de dúas horas	11	12%
Non uso redes sociais	18	20%

30.-Cantas redes sociais usas?

Unha	13	15%
Dúas	25	28%
Tres	22	25%
Máis de tres	13	15%
Ningunha	14	16%

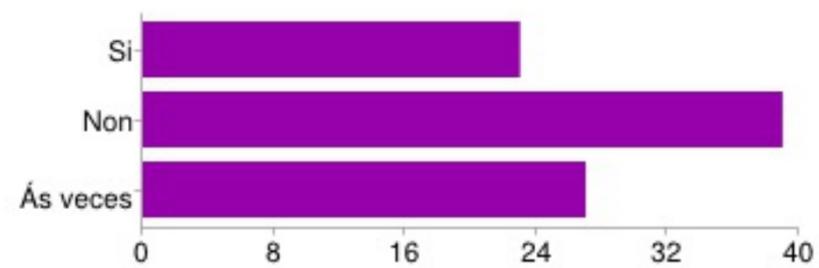
Que nivel de inglés posúes?

Nada	3	3%
Pouco	38	38%
Bastante	55	55%
Moito	4	4%

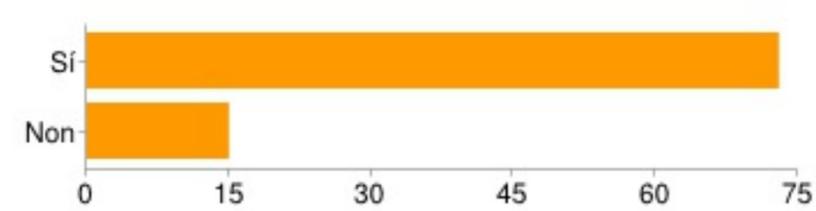
23.-Cando fas un traballo, citas as fontes de información que empregaches?

Si	23	26%
Non	39	44%
Ás veces	27	30%

25.-Sabes ler imaxes (fotografía, diagramas, publicidade, mapas,...)

Si	73	82%
Non	15	17%

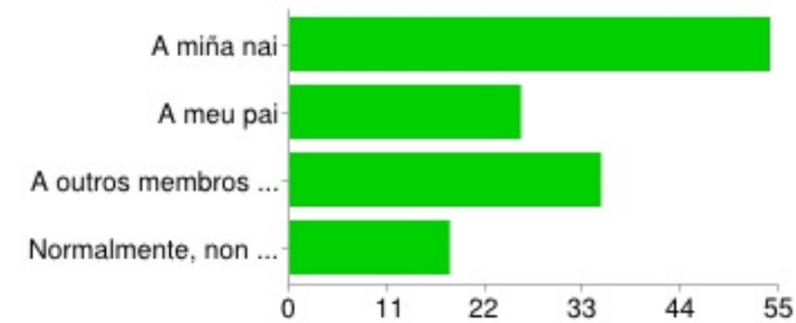

Qué fas habitualmente na internet?

Uso do correo electrónico	42	42%
Uso das redes sociais	57	57%
Participar en foros ou chats	16	16%
Ler prensa dixital	17	17%
Ver películas	54	54%
Consultar e participar en blogs	17	17%
Buscar información para o traballo de aula	73	73%
Escoitar música	73	73%
Descargas	40	40%
Pasar o rato	48	48%
Outras alternativas	12	12%

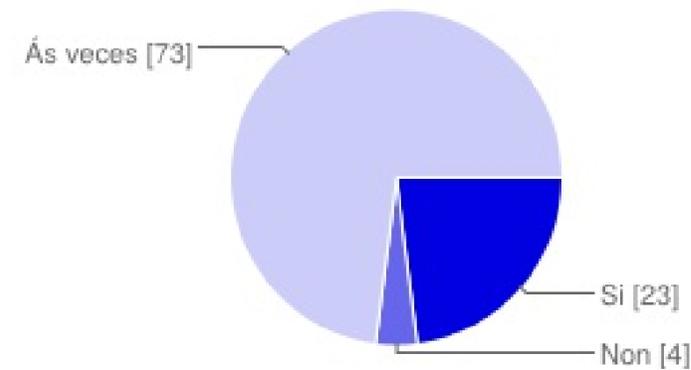
4.-Na túa familia, a quen ves ler normalmente?

A miña nai	54	61%
A meu pai	26	29%
A outros membros da familia	35	39%
Normalmente, non le ninguén	18	20%

Pídenche os teus profesores que uses o ordenador para realizar traballos ou tarefas escolares?

Si	23	23%
Non	4	4%
Ás veces	73	73%

A nosa percepción

EDUCACIÓN

Los alumnos que empiezan secundaria no distinguen qué informaciones son relevantes en Internet

- Un estudio internacional analiza las competencias digitales de los alumnos de 13 años en 21 países

SUSANA PÉREZ DE PABLOS | 26 FEB 2015 - 09:40 CET

Programas

Presuposiciones

Espazos

CRÍTICAS

**Letras/vs
/Ciencias?**

Inercias

**Zonas de
confort**

HORARIOS

Reinos/parcelas

**Educación
soterrada**

Trabajo en equipo?

Leis educativas
Claustros
Famílias

Situación de partida

Antes

- 1 Non estaba contemplado no proxecto da BE
- 2 O pouco que se facía estaba sen sistematizar
- 3 O PI impartían? os titores
- 4 Non se facía "formación de usuarios"
- 5 Non se facía "ed. documental"
- 6 O alumnado carece de competencia informacional
- 7 O alumnado carece de competencia TIC

Agora

- 1 Está contemplado no proxecto da BE
- 2 Está sistematizado
- 3 O PI lévase a cabo desde a BE
- 4 Faise "formación de usuarios" e ed. documental
- 5 Estamos a tratar de que o alumnado desde 1º de ESO vaia adquirindo competencia no tratamento da información e no uso das TIC, para algo máis que "pasar o rato", a través dos proxectos

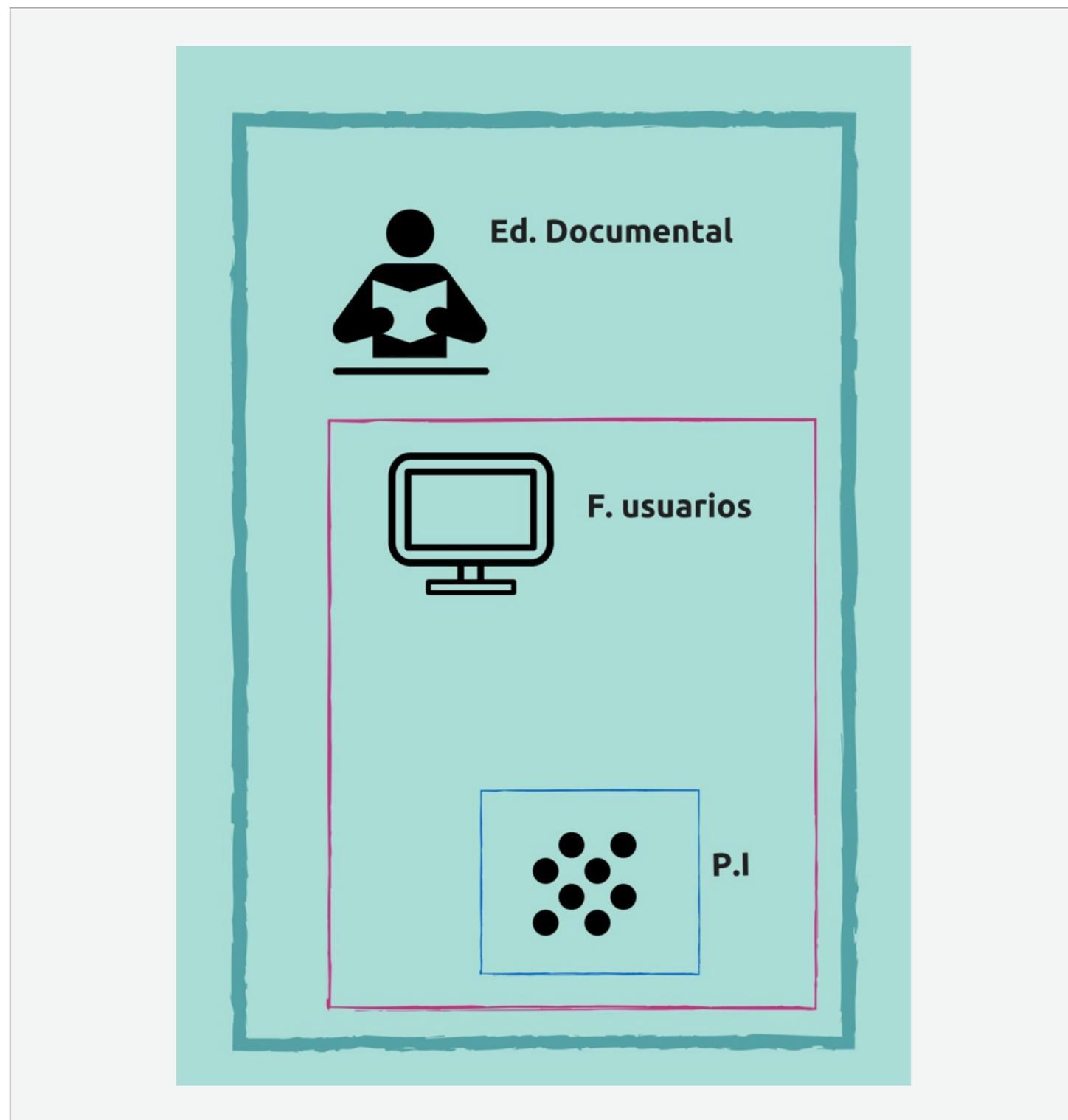

A BE e os proxectos

O comezo da nosa aventura

As tarefas na BE non se quedan na xestión, senón que han de apoiar ao desenvolvemento do currículo, ao fomento da lectoescritura, **proxectos** e outras actividades que o claustro ou os departamentos propoñan, é dicir, un lugar de produción, formación e dinamización cultural.

Actividades BE

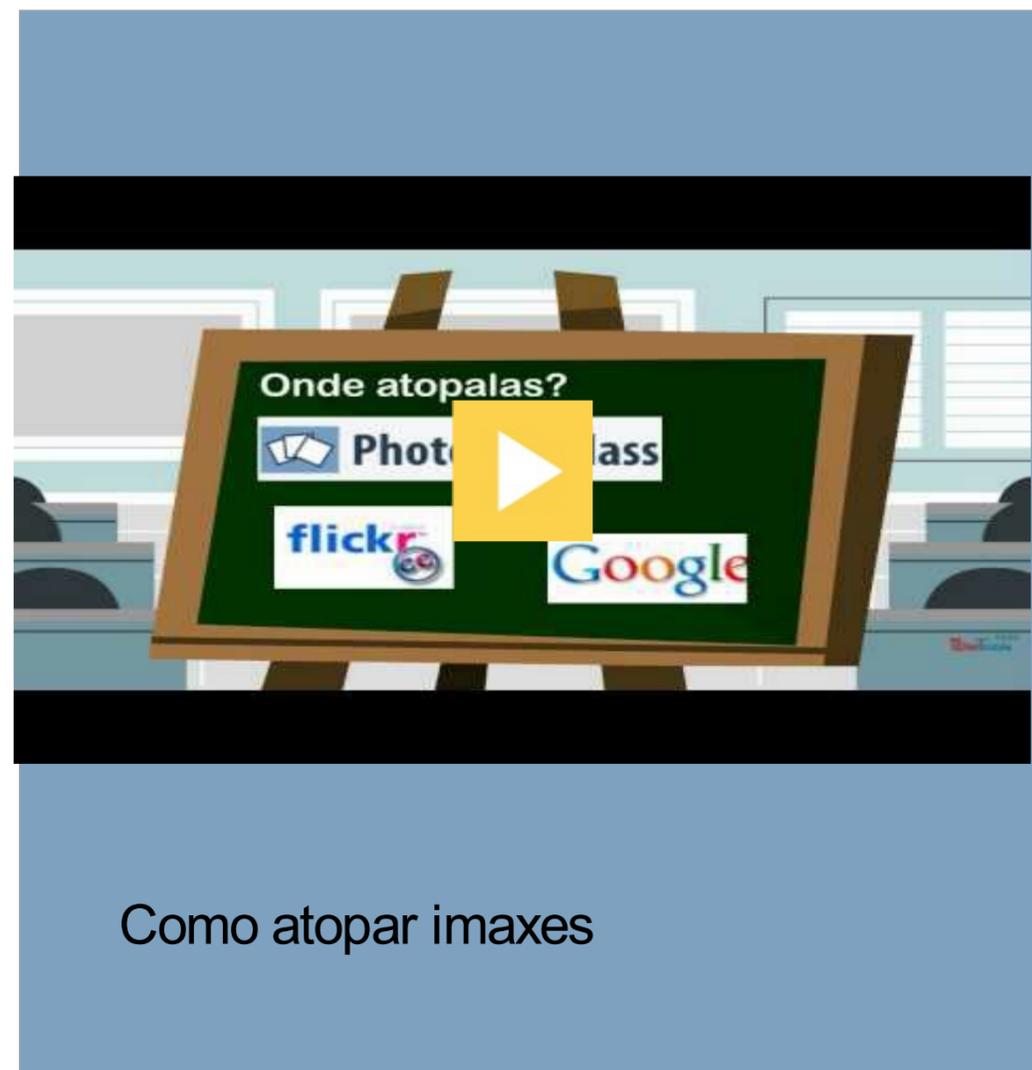
Materiais:

Mira os sinais
Encima dos andeis

CIENCIAS
PURAS

Como atopar un libro

Onde atopalas?

PhotoClass
flickr
Google

Como atopar imaxes

Buscas en Google?

Trucos

Emprega as palabras máis axeitadas para a procura na web: obtendrás máis resultados se introduces consultas de deus ou máis palabras.
Introduce primeiro termos de procura máis curtos e, a continuación, engade máis palabras para restrinxir a búsqueda. Non esquezas introducir palabras descritivas.

GOOGLE ignora a ortografía así como as maiúsculas ou os signos de puntuación.

Biblioteca

Palabras exactas

Emprega as comiñas para facer procuras exactas

"bibliotecas escolares de galicia"

Excluir palabras

Emprega o guión antes da palabra que queiras excluir

"puma"-animal

Palabras similares

Pon un til antes da palabra para incluír resultados con sinónimos

"exploraciones"-viajes

SITE: a túa consulta

Para buscar dentro dunha web específica

exploradores site:elpais.es

LINK: a túa consulta

Para buscar páxinas que enlazadas

link:bibliocabe

RELATED:

Para atopar páxinas similares cunha páxina específica.

related:ortografía interactiva

INTERVALO

Dous puntos entre cifras para buscar datas, medidas ou prezos

películas 1960..1970

DEFINE: a túa consulta

Para atopar unha definición

define:procastinar

FYLETPE: ppt, doc, pdf, jpg

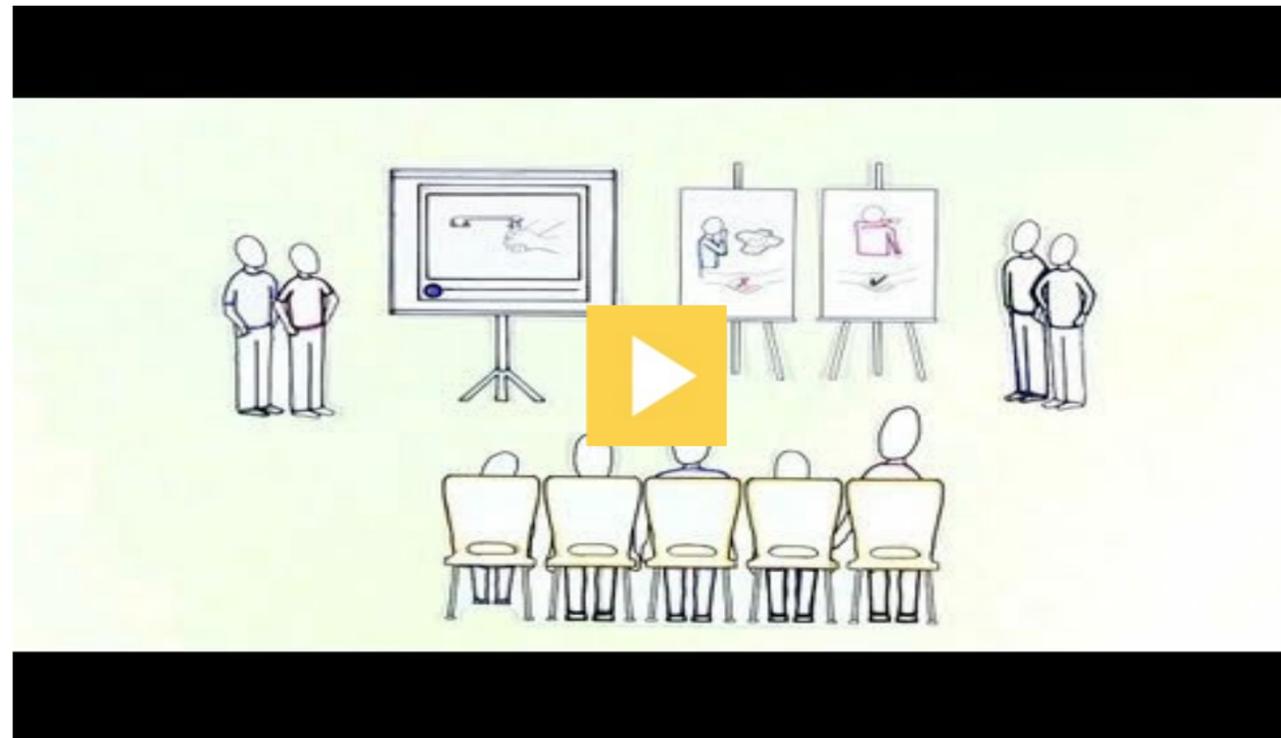
Para atopar un tipo de documento

"exploraciones" filetype:ppt

LEMBRA

- GOOGLE tamén converte unidades, fai operacións matemáticas, converte as divisas, consulta a hora doutros países...
- Se aparece esta mensaxe: 404 page not found, o enlace á páxina está roto. Entón o que tes que facer é:
  - Volve atrás á páxina de resultados e xusto debaixo do título do enlace á dereita veras un triángulo verde.
  - Preme no triángulo verde e se despregará un menú.
  - Selecciona cache e fai click: poderás visualizar o contido desa páxina.
- Emprega a procura avanzada no caso de imaxes, debuxos,... cando precisas unha cor, un tamaño ou un tipo determinado.
- E sempre podes empregar METABUSCADORES, é dicir, unha web que emprega varios buscadores ao mesmo tempo. Eiquí tes algunhos: Ixquick, Dogpile, Yippy ou DeeperWeb

Que é o ABP?

Adquírense coñecementos

Desenvólvense competencias

Trabállanse valores

Como? Traballando en equipo

Para aprender a :

Recoñecer a información:
identificar o problema

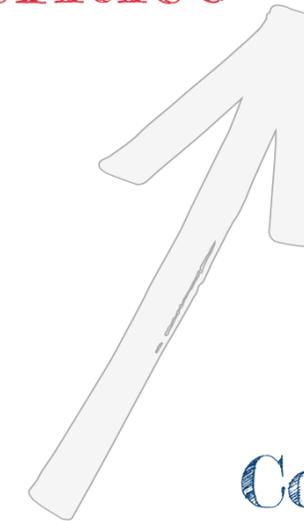
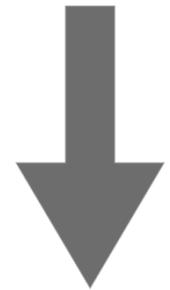
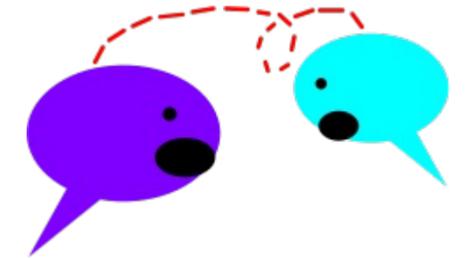
Localizala: en documentos diferentes,
contrastala e citar as fontes

Seleccionala de modo crítico

Organizala

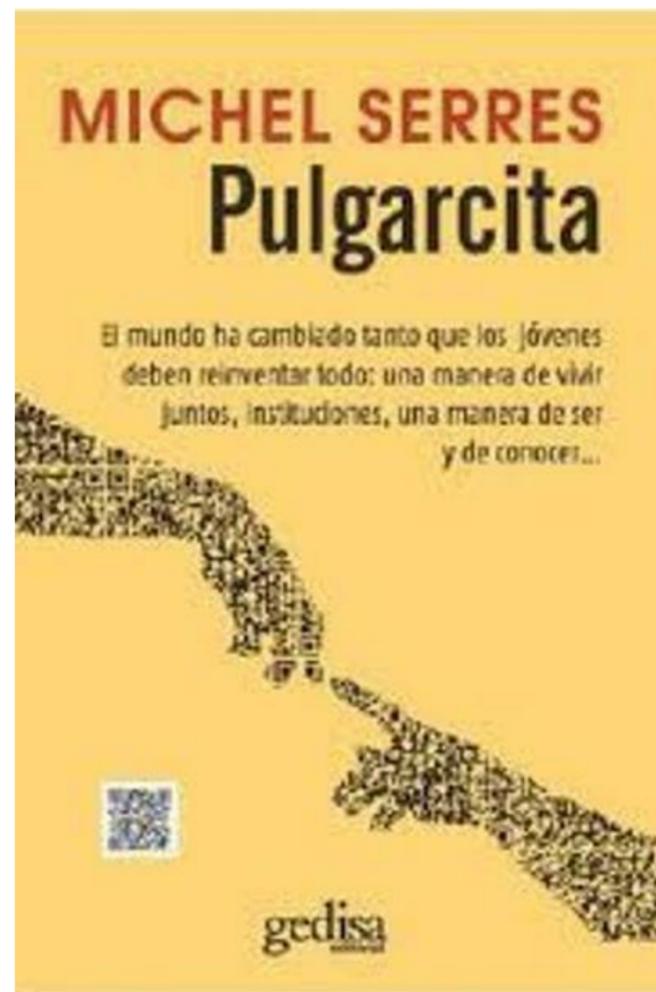
Transformala

Comunica

Competencia dixital
Alfabetización informaci

PULGARCITA: EL RETRATO ROBOT

GEDISA

Ella, y él, forma parte de la generación más tecnológica que ha vivido la humanidad y tiene la difícil y apasionante misión de rehacerlo todo porque el mundo ha cambiado, porque los términos conocer y crear tienen hoy otro significado. Acceder a la información y conectarse con este mundo está al abasto de su pulgar. Pero una cosa es abastarlo y otra, de muy diferente, fijar los fundamentos que deben regirlo. Así es Pulgarcita:

EL ENTORNO DIGITAL

Las redes sociales son su ágora.

Mediante el teléfono móvil accede a todo el mundo; con el GPS, a todos los lugares; con Internet, a todo el saber.

EDUCACIÓN

Pulgarcita ha cursado o cursará estudios superiores. Ella no entiende un sistema educativo que considera obsoleto, una metodología de otro tiempo donde no hay espacio para el debate y que insiste en un modelo basado en portavoces (profesores) y anotadores (estudiantes).

LUGAR DE RESIDENCIA

Pulgarcita ya no vive cerca de los animales, ya no habita en la misma tierra. Ella vive en la ciudad, mientras que más de la mitad de sus predecesores vivían en el campo.

EDAD Y SEXO

Pulgarcitas, pero también Pulgarcitos. La nueva generación digital es esa que nació a partir de los años 80 en una sociedad donde el ordenador ya se había convertido en una herramienta de uso doméstico.

¿QUÉ LE PREOCUPA?

Pulgarcita ve con preocupación las resistencias de las viejas generaciones a un mundo más abierto en que la tecnología permite acabar con los viejos y peligrosos atributos nacionales, de raza y religiosos que desencadenaron las grandes guerras de occidente y sufre por:

Corrupción

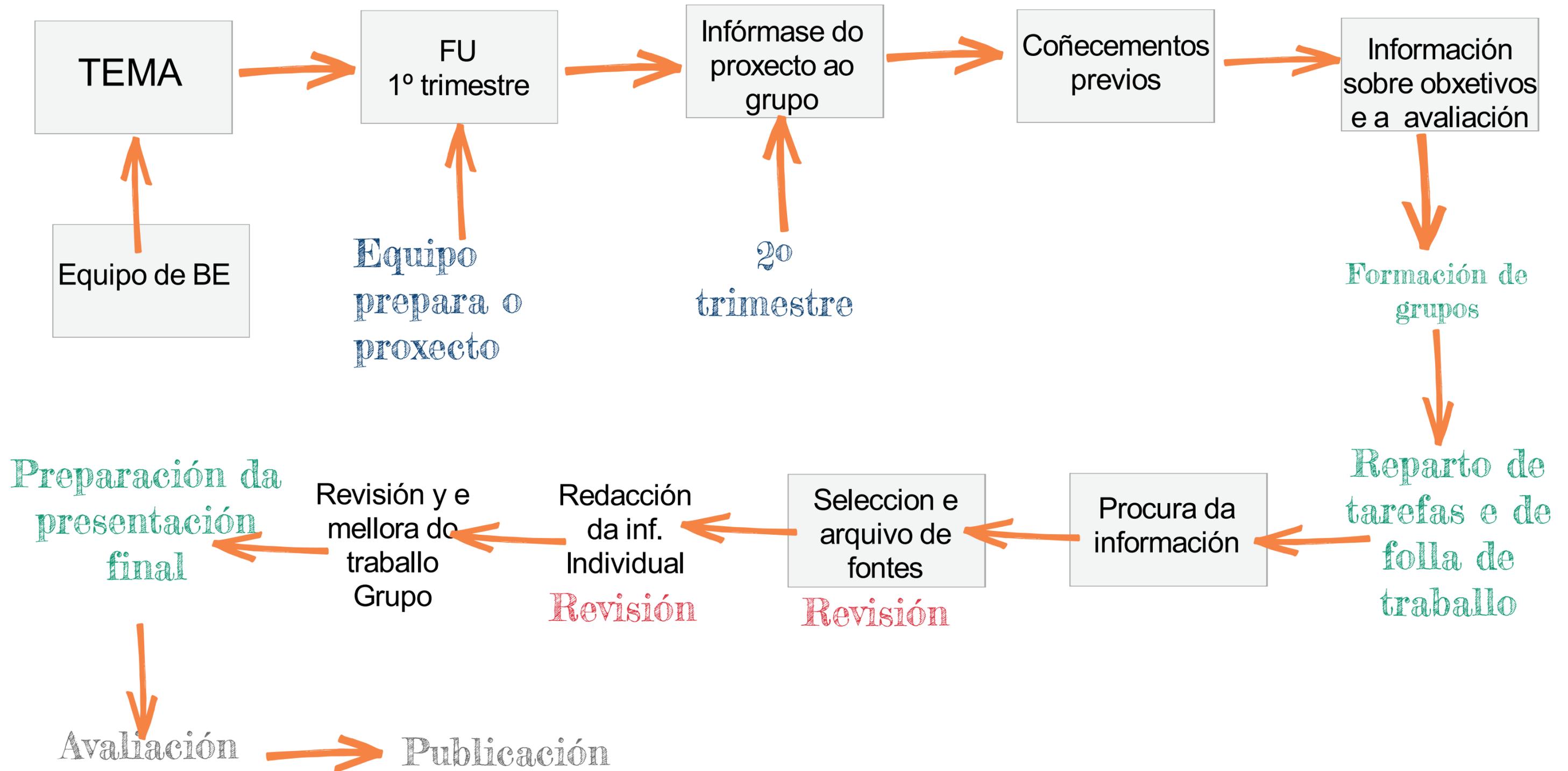
Educación

Trabajo

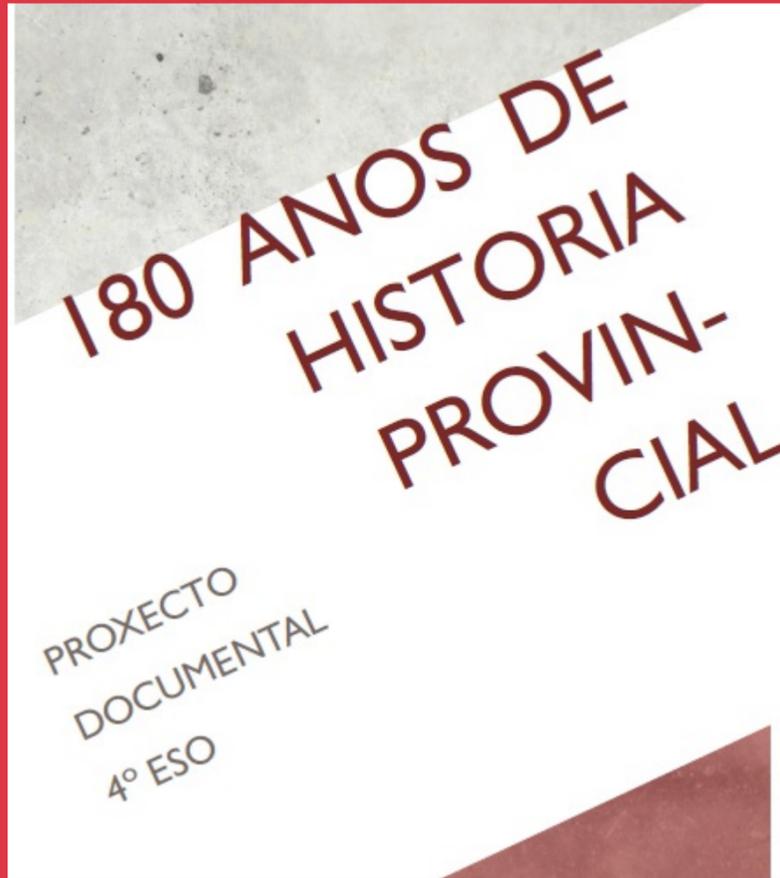
Fonte: <https://pulgarcitadotnet.wordpress.com/page/2/>

"Sigamos a Pulgarcita en sus juegos (...) alteremos la clasificación de las ciencias, pongamos el departamento de física junto al de filosofía, la lingüística al lado de las matemáticas, la química con la ecología" (pp.66-67)

Fases do traballo

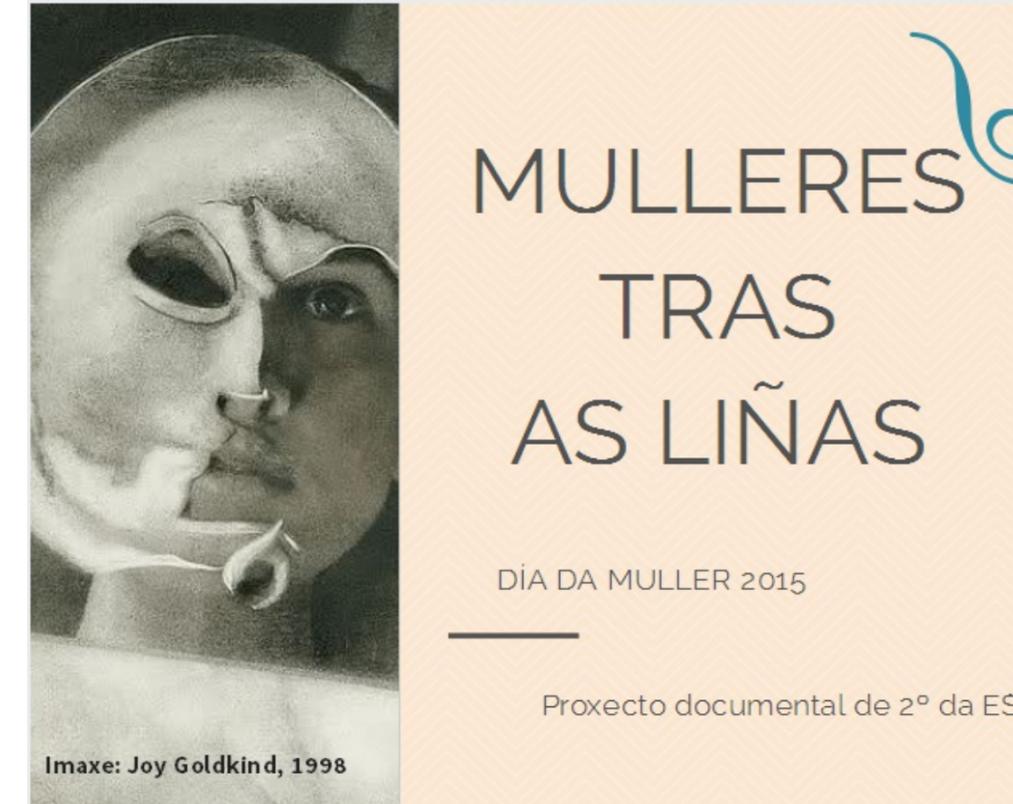
Proxectos documentais

BE e tres profesoras
Temporalización: 21 sesións

BE e unha profesora
Temporalización: 12 sesións

BE e unha profesora
Temporalización: 9 sesións

O proceso

1

O equipo da biblioteca valorou diversos aspectos á hora de abordar este tema:

- A escasa visibilidade que as mulleres teñen nos billetes de Europa.
- O descoñecemento por parte do noso alumnado dos méritos que conseguiron esas personalidades femininas e que explican a elección da súa imaxe.
- Os beneficios para o alumnado: alfabetización informacional e TIC, traballo en equipo,
- Traballar nun tema transversal como o da educación para a igualdade, ademais por suposto dos posibles estudos nos ámbitos histórico, científico, técnico, artístico e político..

Contidos curriculares

2

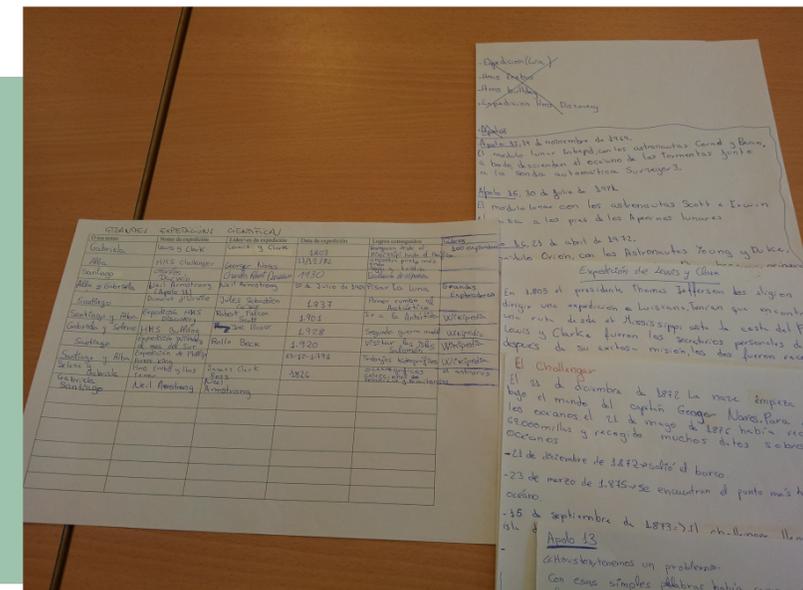
- O uso da biblioteca e das tecnoloxías da información e da comunicación
- O emprego de diversas fontes de información e a comprensión lectora de diferentes textos
- A composición de textos escritos expositivos, en soporte papel ou dixital
- Relación directa con outras materias como a economía, a historia, o arte, a ciencia, ...

3

Despois de explicados os obxectivos e o modo a avaliar, formáronse uns grupos equilibrados, cun coordinador/-a de 3 persoas.

4

Reparto de tarefas e entrega da folla de traballo, onde cada persoa irá xerando pequenos produtos de aprendizaxe

5

Procura da información: selección

6

Redaccións e revisións individual e en grupo

Revisión e mellora do traballo realizado

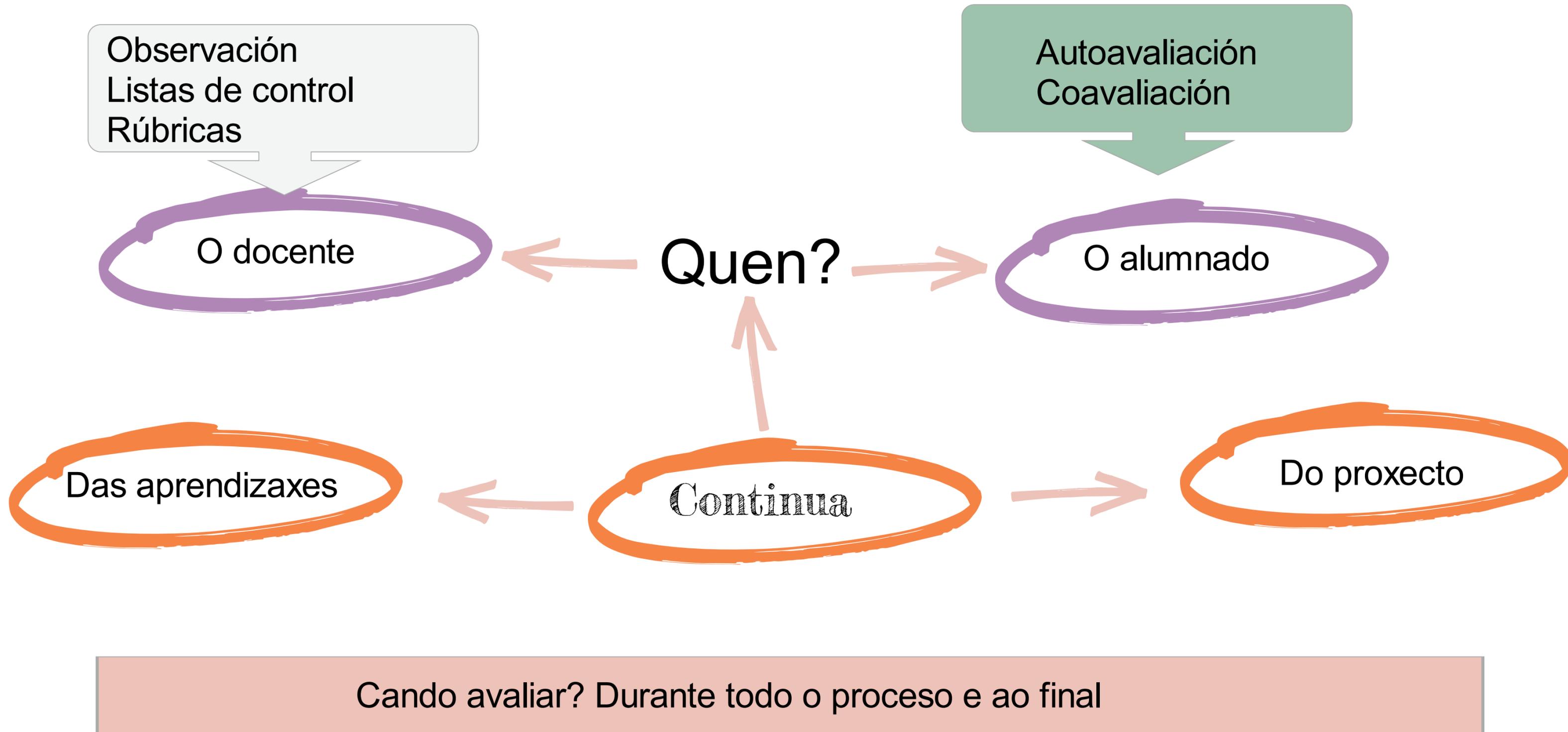
Construción e preparación do produto final

Exposición e avaliación final

Avaliación

Dificultades

Na procura

- Non escriben as palabras-clave
- Perden o fío do tema
- Confunden espazos e tempos
- Mesturan pasado e presente
- Cústalles atopar o importante
- Non empregan os dicionarios
- Non len ben e, polo tanto, tardan moito
- Non contrastan a información noutras páxinas.

Na procura de imaxes

- Non verifican a orixe da imaxe.
- Escollen imaxes de baixa calidade e demasiado modernas
- Cústalles entender que hai que respectar as licenzas de uso

Brita Nilsdoter, Suecia 1765-1825

Na escrita

- Acostumados ao "copio e pego", cometen erros de sintaxe.
- Cústalles moitísimo reformular a información
- Falta de capacidade de síntese

Enriqueta Faber nació en el año 1791 en Lausana, Suiza.

Se dedicó a vestirse de hombre y estudió cirugía en París, bajo el nombre de Enrique Faber, recibíendose de cirujano.

No equipo

- Amósanse moi individualistas
- Cústalles axudar aos demais
- Algúns non fan a tarefa
- Non dialogan e discuten
- Non resoven problemas cando a tecnoloxía non funciona

Que supón para nós?

- Un cambio na metodoloxía
- Unha dedicación e preparación maior
- Un importante traballo en equipo

Pero facémolo con entusiasmo e pasión, porque nos gusta, porque desta actividade que parece en ocasións incierta e caótica, sempre atopamos o COSMOS

Maze by Bsvad <https://www.flickr.com/photos/brettdavis/14922322345/>
Attribution, Non Commercial (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/2.0/>)
Photo Attribution by PhotosForClass.com

Para rematar

Non somos isto

ØRESTAD COLLEGE, Copenhagen – Estudio de arquitectura 3XN

Inicio / Sociedad

Los jesuitas eliminan las asignaturas, exámenes y horarios de sus colegios

- › Los colegios de la orden en Cataluña aplican un modelo pedagógico en el que han desaparecido las clases magistrales, los pupitres, los deberes y las aulas tradicionales
- › El estudio se realiza mediante proyectos comunes y se ha implantado en 5º de Primaria y 1º de la ESO de tres centros para irse extendiendo hasta cubrir los 13.000 estudiantes matriculados

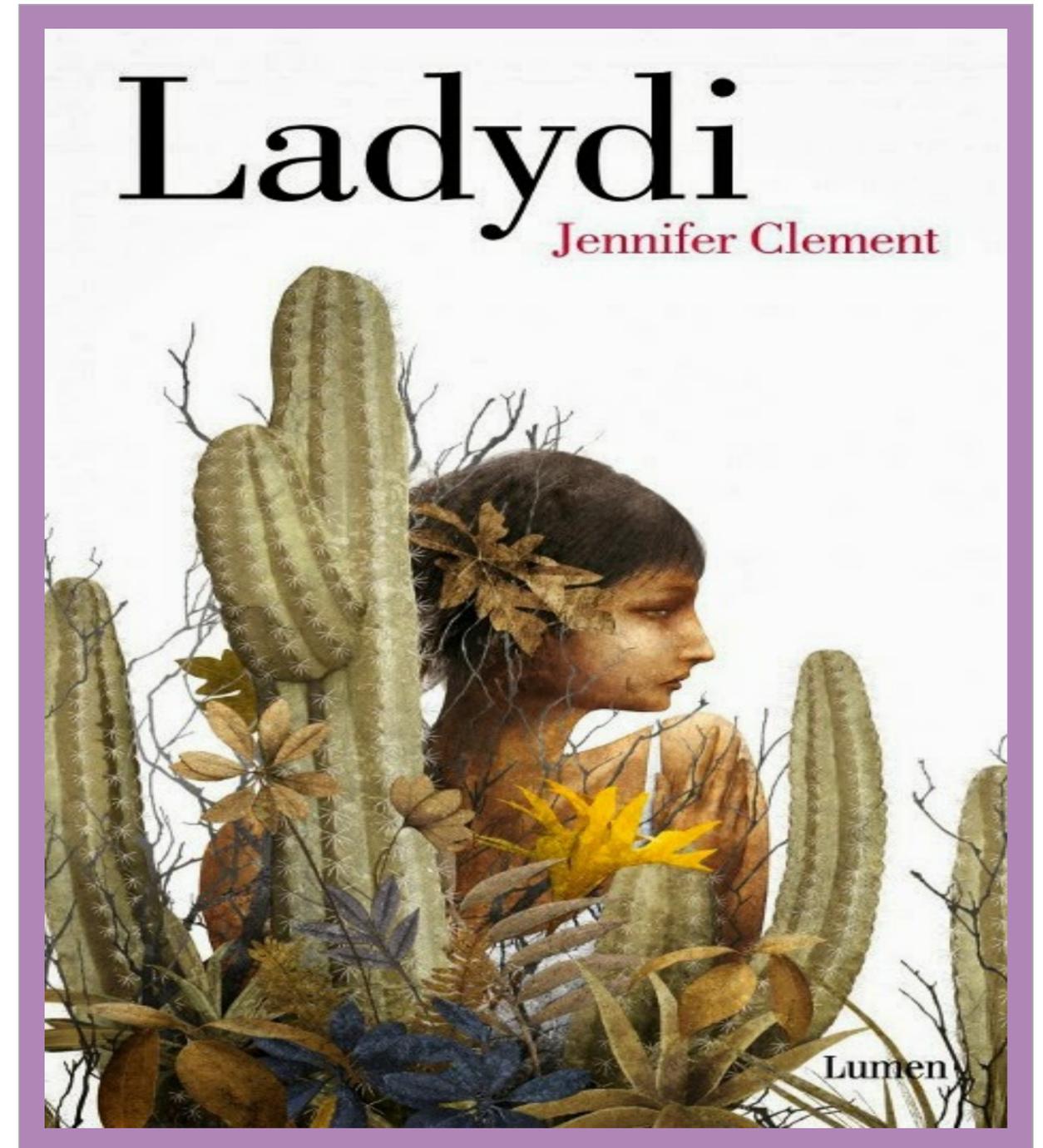
EFE - Barcelona

Somos isto:
andamos na procura dunha
INNOVACIÓN PÚBLICA
EMERXENTE tolerada e
protexida, como en todas as...

"Ahorita te ponemos fea, dijo mi madre(...) En el espejo la vi pasarme un pedazo de carbón por la cara. Qué vida tan repugnante, susurró. Este es mi primer recuerdo. Yo tendría unos cinco años. (...) En México lo mejor que te puede pasar es ser una niña fea.(...)
De chica, mi madre me vestía de niño y me decía Niño. (...)
Si era niña, me raptarían. Todo lo que necesitan los narcotraficantes era saber que por acá había una niña bonita..."
(p.11)

Grazas!

Equipo da BE Xoán Montes

<http://portanona.blogspot.com.es/>

asestantigas@gmail.com